

ΑΣΤΡΑΠΗ

ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ
ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΟΝ ΔΙΣ ΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΚΑΙ ΕΚΔΟΤΗΣ

ΒΙΚΕΝΤΙΟΣ ΑΔΑΜΑΝΤΙΔΗΣ

Συνδρομή ετησίᾳ
ΠΡΟΠΑΗΡΩΤΕΑ

Ἑλλάδος . . . δρ. 7
Ἐξωτερ. . . φρ. 7

ΓΡΑΦΕΙΑ

ΑΣΤΡΑΠΗΣ

—ὁδ. Βορείου 13.—

Ὁ πληρώνων συνδρομητῆς ὀφείλει νὰ ἀπαιτῇ
ἐντοπον ἀπόδειξιν πληρωμῆς τῆς Διευθύνσεως.

Ἔτος Γ'.

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ τῇ 15 Φεβρουαρίου 1896.

Ἀριθ. 4.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Ὁ θρίαμβος τῆς φύσεως.—Αἱ ἰδίαι τοῖ Μπερτελὼ περὶ τοῦ μέλλοντος.—Περὶ τῆς φυματιώσεως ἐν Κίνα.—Τὰ ἔθιμα τῆς Ἀγγλικῆς βουλῆς.—Τὰ Ρωσικὰ κάτεργα ἐν Ἀμούρ.—Τὶ ὑποφέρει εἰς δημοσιογράφος ἰδεολόγος ἀφιλοκερδῶς θέλων νὰ ὑπηρετήσῃ τὴν πατρίδα του διὰ τοῦ τύπου.—Ὁ ἁλλανδὸς συγγραφεὺς I. Κρέμερ καὶ τὰ συγγράμματα αὐτοῦ.—Οὐδὲν νέον ὑπὸ τὸν ἥλιον (συνέχεια καὶ τέλος).—Πρακτικαὶ συμβουλαὶ ὑγιεινῆς (συνέχεια).—Ἀνασκαφαὶ ἐν Αἰγύπτῳ.—Εἰς τὴν σαρακοστήν (ποίημα).—Διατὶ ἡ προμητῶρ ἡμῶν Εὐὰ δὲν εἶχεν ἀνάγκην ὑπηρετρίας.—Ποικίλα.—Σχολαὶ πρὸς ἐκπαίδευσιν τῶν νοσοκόμων.—Σύνδεσμοι τῶν χωρικῶν ἐν Γερμανίᾳ.

Ο

ΘΡΙΑΜΒΟΣ ΤΗΣ ΦΥΣΕΩΣ

Ἰπὸ ταύτην τὴν ἐπιγραφὴν ἀνέγνωμεν ἐν τῷ ἀγγλικῷ περιοδικῷ «Popular Science Monthly» ἐν ἀξιοπεριεργον ἄρθρον τὸ ὁποῖον ἐν μεταφράσει καὶ συντομίᾳ ἐκθέτωμεν ὡδε :

Ὁ ἄνθρωπος εὐρίσκεται ἐν ἀκαταπαύστῳ πάλῃ πρὸς τὴν φύσιν. Ἐν τῷ συγκερασμένῳ κλίματι οὗτος κατῴρωσε νὰ ὑποτάξῃ τὴν φύσιν, ἀλλ' ἐν τοῖς τροπικοῖς, εὐθὺς ὡς ἐξασθενίση ἡ πάλη καὶ ὁ ἄνθρωπος παύσῃ φέρων τὴν πανοπλίαν κατὰ τῆς φύσεως, αὕτη βαθμηδὸν εἰσέρχεται εἰς τὰ δικαιώματά της καὶ ταχέως ἐξαφανίζει ἅπαντα τὰ ἔχνη τῆς πρώην κυριαρχίας τοῦ ἀνθρώπου. Ὁ συγγραφεὺς τοῦ μνημονευθέντος ἄρθρου Δζέμς Ροδούε ἐπιβεβαιεῖ ταύτην του τὴν θέσιν διὰ πολλῶν παραδειγμάτων ἐκ τοῦ πρακτικοῦ βίου τῶν ἀποίκων τῆς Νοτίου Ἀμερικῆς καὶ ἐκ τῆς ἱστορίας τῶν ἐγχωρίων Ἰνδῶν. Ἐν ταῖς ἀπεράντοις δάσεσι τῆς Νο-

τίας Ἀμερικῆς, λέγει ὁ ῥηθεὶς συγγραφεὺς, δὲν θὰ εὕρητε οὐδὲ ἔχνη τῶν ἰνδικῶν φυλῶν, αἰτινες πρὸ ἐνὸς αἰῶνος κατῴκουν ἐν αὐτοῖς. Ἐν ταῦτοις οἱ ἀρχαῖοι περιηγηταὶ ἀναφέρουσιν ὅτι ἡ ἀπὸ τοῦ Ὀρινόκου ἕως εἰς τὴν Ἀμαζόνκαν ὄχθην ἦν ποτε πυκνότατα κατοικημένη. Ὁ ἰσχυρώτατος Καρήμεπ ἐφύλαττε ταύτην τὴν ὄχθην ἐκ τῆς ἰσπανικῆς ἐπιδρομῆς, ἐκεῖ δὲ ἔνθα τὴν σήμερον ἐπὶ ἑκατὸ μίλια ἐκτείνεται παρθενικὸν δάσος καὶ ἐπικρατεῖ ἀπροσπέλαστος ἀγριότης, ὑπῆρχον ποτε ἀκμάζουσαι κῶμαι τῶν Ἰνδῶν, ἐκ τῶν ὁποίων τὴν σήμερον οὐδὲ ἐλάχιστα ἔχνη διεσώθησαν. Τὸ πᾶν ἐξηφανίσθη ὑπὸ τῆς θριαμβευούσης φύσεως. Ἐκεῖ δὲ ὅπου ἔμεινον ἰνδικαὶ κῶμαι, αὗται ἀποτελοῦσιν ὡς τι ὄλον μετὰ τῆς περικυκλώσεως αὐτῶν φύσεως τοῦ παρθενικοῦ δάσους. Αἱ ἰνδικαὶ καλύβαι, ἐστεγασμέναι διὰ κλάδων φοινίκων εἶνε ἀπαρατήρητοι ἐντὸς τῆς πολυτελοῦς τροπικῆς βλαστήσεως· οἱ δὲ κάτοικοι αὐτῶν συνεμορφώθησαν πρὸς τὴν φύσιν τῶν τροπικῶν, ἀλλὰ δὲν ὑπέταξαν αὐτήν. Οἱ καλλιερῆται (Plantarar) καὶ οἱ ἄποικοι ἐν ταῖς τροπικαῖς χώραις, ἐννον, εἶται, δὲν δύνανται νὰ διάγωσι τοιοῦτον βίον ὡς οἱ Ἰνδοὶ, ἕνεκα δὲ τούτου ἀναγκάζονται ἕκαστον τεμάχιον γῆς νὰ κατακτῶσι διὰ πολλοῦ κόπου. Ἡ πάλη οὐδ' ἐπὶ στιγμὴν διακόπτεται. Ὅταν δὲ αὕτη καταπαύσῃ, ἡ ὅταν ὁ ἄποικος ἐγκαταλείψῃ τὴν καλλιέργειαν (plantation) καὶ μετοικήσῃ εἰς ἄλλον τόπον,—ἡ τροπικὴ φύσις ἀμέσως τὸ πᾶν κυριεῦει καὶ ταχέως πᾶν ἔχνος καλλιέργειας ἐκλείπει, ἐν δὲ τῷ τόπῳ τῶν πρώην καλλιέργειῶν (planation) ἐκ νέου βλαστάνει παρθενικὸν δάσος ὡς νὰ μὴ ἐνήργησέ ποτε ἐνταῦθα ἡ χεὶρ τοῦ ἀνθρώπου. Παρὰ τὰς ὄχθας τοῦ ποταμοῦ Δεμερᾶρα ἐντὸς κύκλου

μέγεθος και την διάταξιν. Ὁ Δζὼν Γόπκηης συσσωρεύσας ἀμύθητον πλοῦτον μετὰ τὸν θάνατον του ἐκληροδότησεν ἀνά τρία και ἡμισυ ἑκατομμύρια δολλαρίων εἰς δύο κοινωφελῆ ἰδρύματα ἐπὶ τοῖς ὁποίοις ἐγκαυχᾶται ἡ Βαλτιμόρη τὸ νοσοκομεῖον και τὸ πανεπιστήμιον. Ἀμφότερα ταῦτα τὰ ἰδρύματα φέρουσι, τὸ ὄνομά του χάρις δὲ εἰς τὴν μεγαθύμον γενναιοδωρίαν του ταῦτα τὴν σήμερον ἀφίκοντο εἰς τὸν ὑψιστον βαθμὸν τῆς ἀναπτύξεως και τῆς ἀκμῆς. Ἡ σχολῆ τῶν νοσοκόμων εὐρισκομένη ἐν τούτῳ τῷ νοσοκομείῳ ἐν ἰδίᾳ οἰκοδομῇ κατηρτίσθη ὡς τὰ λοιπὰ κολλέγια. Πολλὰι νεάνιδες, ἐκπληροῦσαι τὰ καθήκοντα τῶν νοσοκόμων ἐν τούτῳ τῷ νοσοκομείῳ κατάγονται ἐξ οἰκογενειῶν τῆς οὕτω καλουμένης ἀριστοκρατίας τοῦ νότου, τῆς πτωχεύσεως μετὰ τὸν πόλεμον. Αὗται λαμβάνουσι καλὸν μισθὸν και κατοικοῦσιν ἐν κοινοβίῳ μετὰ πάσης τῆς εὐμαρείας και πολυτελείας, ὡς ἐν τοῖς λοιποῖς γυναικειοῖς κολλεγίοις. Ἐν μιᾷ αἰθούσῃ τούτου τοῦ κοινοβίου ἡ κυρία Μπέντσον ἀνέγνω ἐπὶ τοῦτοίχου τὴν ἐπομένην ἐπιγραφήν. "Ἄς ἐνθυμώμεθα πάντοτε ὅτι ὁ χρόνος οὐδέποτε ἐπιστρέφει και ὅτι πρέπει νὰ χρώμεθα αὐτοῦ ἐποφελῶς ὑπὲρ τῶν πλησίον ἡμῶν, διότι ἀν τώρα ἀφήσωμεν τὴν κατάλληλον εὐκαιρίαν δὲν θὰ εὕρωμεν πλέον αὐτὴν δις ἀδύνατον νὰ βυιάσῃ τις ἐπὶ τῆς αὐτῆς ὁδοῦ.»

Παρομοίαν καλὴν ἐντύπωσιν ἔλαβεν ἡ κυρία Μπέντσον και ὅτε ἐπεσκεπθῆ ἑτέραν τοιαύτην σχολὴν ἰδρυθεῖσαν ἐν τῷ νοσοκομείῳ Σαριτέ ἐν Νέα Ὀρλεάνῃ. Τὸ νοσοκομεῖον τοῦτο ἰδρύθη τῷ 1784 ὑφ' ἐνὸς Γάλλου ναυτικοῦ, ὅστις πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον ἀφιέρωσεν ὅλην του τὴν περιουσίαν ὅπως εὐχαριστήτῃ τοὺς κατοίκους διὰ τὴν ὑποδειχθεῖσαν ἐν καιρῷ τῆς ἀσθενείας του περίθαλψιν. Ἀκολουθῶς τὸ μικρὸν τοῦτο νοσοκομεῖον χάρις εἰς τὰ φιλοδωρήματα τῶν πλουσίων πολιτῶν ἐγένετο μέγα και πολυτελὲς καθίδρυμα, ἀνεγερθὲν καθ' ὅλας τὰς ἀπαιτήσεις τῆς ἰατρικῆς ἐπιστήμης. Αἱ κόρραι αἵτινες φοιτῶσιν ἐν τῇ σχολῇ τῶν νοσοκόμων ἐξεπαιδεύθησαν πρότερον ἐν ταῖς σχολαῖς τῆς μέσης ἐκπαιδεύσεως, διὰ τοῦτο δὲν ὁμοιάζουσι πρὸς τὰς νοσοκόμους τῶν ἡμετέρων νοσοκομείων. Ἡ ἀρίστη ἐκπαίδευσις τὴν ὁποίαν αὗται λαμβάνουσιν ἐν ταύτῃ τῇ σχολῇ δὲν ἐμποδίζει αὐτὰς λίαν εὐσυνειδήτως νὰ ἐκπληρῶσι τὰ δυσχερῆ, ἐνίοτε δὲ και ἀπεχθῆ καθήκοντα τῶν φυλάκων τῶν ἀσθενῶν. Ἡ ἀμερικανὶς ἐκλέγουσα μετὰ τελείας γνώσεως τὸ στάδιον τοῦ βίου της δὲν σταματᾷ ἐν τῷ ἡμίσει δρόμῳ, ἀλλὰ πάντοτε εὐσταθῶς χωρεῖ πρὸς τὸν ἀπαξ προδιαγραφέντα σκοπὸν.

ΣΥΝΔΕΣΜΟΙ ΤΩΝ ΧΩΡΙΚΩΝ ΕΝ ΓΕΡΜΑΝΙΑ

Ὁ χωρικὸς ἐν Γερμανίᾳ πληθόνων ἐτησίως μίαν μάρκαν ἐγγράφεται μέλος τοῦ χωρικοῦ συνδέσμου «Bauerverein» χάρις δὲ τούτου οὗτος ἀποκτᾷ δύναμιν τὴν ὁποίαν ἤδη πρέπει νὰ λάβῃ τις ὑπ' ὄψιν, ἐνῶ πρὶν ἦν ἀσήμαντον ἄτομον, κόκκος ἄμμου μὴ διακρινόμενος ἐν τῇ πληθύϊ τῶν ὁμοίων του κόκκων. Πρὸ παντὸς ἄλλου ὁ Γερμανὸς χωρικὸς ἐγγαφόμενος μέλος τοῦ συνδέσμου ἀποκτᾷ γνῶσιν τῶν δικαιωμάτων του. Λαμβάνει γνῶσιν τούτων ἐκ τῆς ὑπὸ τοῦ συνδέσμου ἐκδιδομένης μικρᾶς ἐφημερίδος. Ἐκαστον μέλος τοῦ συνδέσμου εἶναι και συνδρομητῆς ταύτης τῆς ἐφημερίδος, ἀναγνωσκῶν δὲ αὐτὴν ἀποκτᾷ πολλὰς ὠφελίμους και νέας δι' αὐτὸν εἰδήσεις διότι ἐν ταύτῃ τῇ ἐφημερίδι γίνεται λόγος οὐ μόνον περὶ τῶν δικαιωμάτων του ἀλλὰ και περὶ παντὸς ὅ,τι εἶναι ἀναγκαῖον και ὠφέλιμον νὰ γινώσκῃ.

Ἐν γένει ὁ σύνδεσμος ἔρχεται εἰς βοήθειαν τοῦ χωρικοῦ ἐν πάσαις ἐκείναις ταῖς περιστάσεσιν ὅτε οὗτος χρήζει ταύτης τῆς βοήθειας. Πρὸς τοῦτον τὸν σκοπὸν οἱ σύνδεσμοι τῶν χωρικῶν ἀνοίγουσιν ἐν διαφόροις τόποις χημικοὺς σταθμοὺς εἰς τοὺς ὁποίους προσφεύγουσιν οἱ χωρικοὶ ὅπως λάβωσι διαφόρους γνώσεις και ἐπεξηγήσεις και ἔνθα δωρεὰν δίδονται αὐτοῖς ἀγρονομικαὶ συμβουλαὶ και ἐκτελοῦνται χάριν αὐτῶν παντοειδεῖς χημικαὶ ἀναλύσεις. Ἐκὸς τούτου ὁ χωρικὸς προσφεύγει εἰς τὸν σύνδεσμον και ἐν ἡ περιπτώσει ἐξαπατηθῆ ὑπὸ βιομηχάνου τινὸς ἢ ἐμπόρου ἢ ἐξ ἀπειρίας ἀγοράσῃ κακῆς ποιότητος ἐμπόρευμα. Ὁ σύνδεσμος ἀμύνεται τῶν συμφερόντων τοῦ χωρικοῦ πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον οὗτος ὀρίζει διαιτησίαν ὅπως λύσῃ ἅπαντα τὰ διαφιλονεικούμενα ζητήματα και τὰς ὑποθέσεις τῶν μελῶν αὐτοῦ. Ἄν δὲ ὁ ἐξαπατήσας τὸν χωρικὸν δὲν ἀνήκει εἰς τὸν σύνδεσμον ἢ εἶναι καθαρὸς τοκογλύφος, ὁ σύνδεσμος ἀναθέτει εἰς δικηγόρον του τὴν υπεράσπισιν τοῦ χωρικοῦ ἐν τῷ δικαστηρίῳ. Ἐν γένει, χάρις εἰς τοὺς συνδέσμους πολλοὶ ἀσυνειδήτοι ἐκμεταλλεῦνται τῶν ἀπειρῶν χωρικῶν ἔπαυσαν νὰ ἐξαπατῶσιν αὐτοὺς μὴ θέλοντες νὰ σύρνανται εἰς τὰ δικαστήρια ἐν τοῖς ὁποίοις οἱ ἔμπειροι δικηγόροι τῶν συνδέσμων θὰ ἀπεκάλυπτον ἅπασαν τὴν πανουργίαν των. Ἐν πάσαις ταῖς περιπτώσεσι κατὰ τὴν σύνταξιν συμβολαίου, ἐξασφάλισιν τῶν οἰκοδομῶν και λοιπῶν ὁ σύνδεσμος εἶναι ὁ μεσίτης τοῦ χωρικοῦ ἐν τῇ πράξει, καταδεικνύων εἰς τὸν χωρικὸν, τί δύνανται νὰ κατορθώσωσιν αἱ συνενωθεῖσαι πρῶσπάθειαι και ὁπόσην μεγασημασίαν ὁ συναιτερισμὸς ἔχει ἐπὶ τῶν συμφερόντων αὐτοῦ.